

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 08-50805097**Till**
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd

Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2026 för Hässelby- Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
Risköversikt	4
Internkontrollplan.....	13

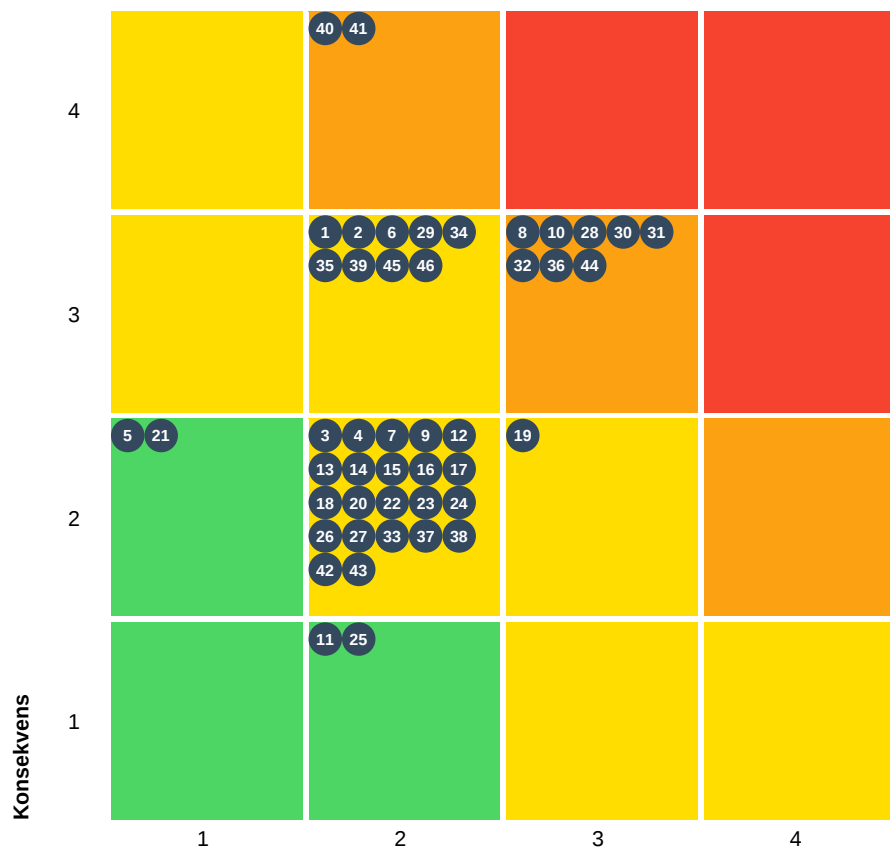
Inledning

Enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § ska varje nämnd se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Genom en tillräcklig intern kontroll skapas förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv användning av skattemedel och förutsättningar för att förebygga och upptäcka fel och brister samt förhindra förluster och oegentligheter.

Väsentlighets- och riskanalys ska utgå från väsentliga processer och delprocesser. Genom att identifiera och analysera risker kan förebyggande hantering stärkas, brister minimeras och risken för fel och oegentligheter minska. Väsentliga processer har avgörande betydelse för att verksamheten ska vara effektiv och ändamålsenlig. Vissa processer är obligatoriska att hantera i väsentlighets- och riskanalysen. En risk är en potentiell händelse eller omständighet som hotar att lagar, regler eller beslut inte följs eller att resurser inte används effektivt, att fel eller oegentligheter uppstår. Sannolikheten för att risken realiserar och konsekvensen om risken realiserar ska bedömas. Ett riskvärde åtta eller högre innebär att risken ska hanteras i internkontrollplanen.

Förvaltningen har identifierat i vilka väsentliga processer det finns risk för att inte verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. De processer där riskanalyser, egenkontroller, externa uppföljningar och revision visat att risker finns har lagts in för en väsentlighets- och riskanalys. Väsentlighets- och riskanalyser för identifierade risker på övergripande nivå hanteras vidare på enhetsnivå där det bedöms som relevant för att uppnå en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Enheter ska även, utöver nedstyrda processer från övergripande nivå, identifiera risker i sina väsentliga processer och vid behov hantera dem vidare med åtgärder.

Risköversikt

Kritisk
Hög
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig	Mycket hög
3	Betydande	Hög
2	Måttlig	Medelhög
1	Försumbar	Låg

Sannolikhet

10 Hög 32 Medium 4 Låg | Totalt: 46

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Att handlägga ärenden inom barn och unga	Dokumentation i utredningar och insatser som rör barn och unga	1	Bristfällig rättssäkerhet, medarbetare saknar kunskap om hur de ska dokumentera barnets bästa och risk-och skyddsfaktorer. Förebyggande hantering Introduktion för medarbetare. Rutin "Kompassen" är framtagen som innehåller bland annat en beskrivning av hur dokumentationen ska göras i ärenden.	Medium (6)	
Att upptäcka våld i nära relationer	Att upptäcka våld i nära relationer inom individ- och familjs olika verksamheter	2	Att våldsutsatta eller utövare inte uppmärksammas och motiveras till stöd och hjälp. Förebyggande hantering Rutiner finns för att upptäcka våldsutsatthet. Genom Islandsmodellens arbetssätt uppmärksammas våldsutövare.	Medium (6)	
Ekonomistyrning	Budget och uppföljning	3	Felaktig prognos kring budget och uppföljning Förebyggande hantering Framtagna processbeskrivningar för budget och prognos.	Medium (4)	
	Penninghantering och medelsförvaltning	4	Att attestflöden inte efterlevs Förebyggande hantering Noggrann kontroll av attestflöden, förtroendekänsliga konton granskas av ekonomi	Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			samt att utbildningar och förebyggande informationsmöten sker regelbundet kring förtroendekänsliga poster.		
	Redovisning	5	Bristande kunskap om vad en investering är Förebyggande hantering Regelbunden kontroll av konton.	 Låg (2)	
Handläggning - Barns rättigheter	Barnsamtal genomförs i alla ärenden där det inte finns uppenbara skäl att avstå och inte bedöms förenligt med barnets bästa.	6	Att barn och ungas rättigheter inte har beaktats Förebyggande hantering Rutiner finns implementerade inom myndighetsutövningen. Implementeringen av Kompassen.	 Medium (6)	
Handläggning och dokumentation.	Individuppföljning av biståndsbeslut och genomförandeplan.	7	Att äldre inte får sina behov tillgodosedda. Förebyggande hantering Rutin för kontroller att beställningar överensstämmer med genomförandeplaner. Kvalitetsuppföljning på individnivå. Månatligen kontrolleras att genomförandeplaner inkommit till beställare.	 Medium (4)	
	Myndighetsutövning inom funktionsnedsättning LSS	8	Bristande rättssäkerhet Förebyggande hantering Gruppledare och mentorer finns som stöd. Lokala rutiner som utgår från stadens riktlinjer. Introduktion till nyanställda. Bemanningen har utökats inom myndighetsutövningen.	 Hög (9)	Utbildning och juridisk handledning för samtliga inom myndighetsutövning LSS
Inköp	Avrop	9	Målkonflikter Förebyggande hantering Rutiner och checklistor är framtagna för att stödja inköp.	 Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Avtal	10	Risk för välfärdsbrott Förebyggande hantering Rutiner för avtalsförvaltning är framtagna. Kompetenshöjning för att motverka välfärdsbrottslighet pågår. Riktad resurs för att stödja verksamheter i arbetet för att motverka systemhotande brottslighet.	 Hög (9)	Att skyndsamt rekrytera resurs för att motverka systemhotande brottslighet
	Kategoristyrning	11	Förståelsen för vikten att delta som referensperson vid centrala upphandlingar nyttjas inte. Förebyggande hantering Frågan ställs till lämpliga chefer om att delta som referensperson.	 Låg (2)	
	Upphandling	12	Risk att avtal tecknas med oseriös leverantör Förebyggande hantering Kontroll görs i samband med upphandling och uppföljning.	 Medium (4)	Säkerställa att rättelse lämnas vid fel och brister
Lokal demokrati och förtroende	Genomföra medborgardialoger och medborgarbudgetar	13	Att invånare inte deltar i beslut som rör det egna stadsdelsområdet Förebyggande hantering Arbetsätt som finns för att genomföra medborgardialog och medborgarbudget.	 Medium (4)	
		14	Risk att inte få information och kunskap Förebyggande hantering Rutiner för medborgardialog och medborgarbudget.	 Medium (4)	
Lokalförsörjning	Hyresavtalsvård	15	Risk att avtal förlängs som annars skulle ha sagts upp eller omförhandlats	 Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Rapport skickas ut månatligen med lista över alla avtal som kan omförhandlas eller sägas upp.		
	Lokalförsörjningsarbete	16	Lokalförsörjningsplanen kan inte fånga alla behov som blir aktuella under året Förebyggande hantering Strategiska arbetsmöten då lokalenheten träffar avdelningschefer och berörda medarbetare.	Medium (4)	
	Lokalprojekt	17	Risk med förseningar i lokalprojekt Förebyggande hantering Beställningsunderlag som ska fyllas i och lämnas till lokalenheten. Lokalprogram ska sedan tas fram.	Medium (4)	
Lönehantering	Attesträtt	18	Fel chef attesterar löner Förebyggande hantering Rutin för intern kontroll löner där kontroll av attesträtt genomförs tre gånger per år.	Medium (4)	
	Behörigheter i stadens centrala lönesystem	19	Tillgång till information som vederbörande inte ska ha Förebyggande hantering Rutin för intern kontroll lönehantering där behörighetshantering ingår.	Medium (6)	Ta fram behörighetsblankett vid nyanställning och avslut av anställning.
	Löneskuldshantering	20	Lokal rutin för löneskuldshantering följer inte stadens tillämpningsanvisningar Förebyggande hantering Rutin för löneskuldshantering inklusive ett förebyggande arbete.	Medium (4)	Revidera lokal rutin för löneskuldshantering
	Omvandlad okompenserad tid	21	Arbetsmiljön påverkas negativt för enskild medarbetare	Låg (2)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering.		
	Organisationsträd i LISA självservice	22	Medarbetare hamnar fel i organisationsträdet Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering. Kontroll varje tertiäl.	Medium (4)	
	Personalförteckning	23	Medarbetare ligger under fel chef Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering.	Medium (4)	Ta fram checklista för lönekontroll riktat till chef
	Semesteruttag per år	24	Risk för höga semesterlönekostnader Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering där controller återkopplar till chef där medarbetare inte har tagit ut 20 semesterdagar under året.	Medium (4)	
	Slumpmässig kontroll	25	Slumpmässiga kontroller genomförs inte Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering inklusive där det framgår hur och när den slumpmässiga kontrollen utförs.	Låg (2)	Tydliga rutin för slumpmässig kontroll.
	Utbetald lön	26	Felaktig lön betalas ut. Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering. Kontroll görs av HR administratör.	Medium (4)	
	Övertidsjournal	27	Ökade kostnader för verksamheten Förebyggande hantering Rutin för internkontroll lönehantering.	Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Motverka otillåten påverkan	Förebygga otillåten påverkan	28	Risk för bristande kontroll av praktikanter Förebyggande hantering Stadens rutin för rekrytering. Stadens rutin för kontroll i belastningsregistret vid rekrytering inom äldreomsorg och inom barn och unga.	 Hög (9)	Rutin gällande praktikanter läggs till i rutin för otillåten påverkan
	Hantera otillåten påverkan	29	Chefer tar inte medarbetare på allvar vid information om otillåten påverkan Förebyggande hantering Kanaler för att rapportera finns i förvaltningens rutin. Tas regelbundet upp i årshjulet för SAM.	 Medium (6)	
Motverka välfärdsbrott	Förebygga välfärdsbrott	30	Rätt kompetens finns inte Förebyggande hantering Digitala utbildningar inom staden. Information ges vid introduktion. Handläggare för ekonomisk bistånd har regelbundna genomgångar för att motverka felaktiga utbetalningar. Tydliga rutiner för ansökan föreningsbidrag och uppföljning av föreningsbidrag.	 Hög (9)	Presentation hur motverka välfärdsbrott läggs in i SAM årshjulet. Rekrytera en resurs för att samordna arbetet mot välfärdsbrott.
	Hantera välfärdsbrott	31	Medarbetare saknar kompetens för att hantera misstanke om välfärdsbrott/välfärdsbrott Förebyggande hantering Introduktion till nya medarbetare. Rutiner och checklistor finns inom vissa verksamheter.	 Hög (9)	Rekrytering av resurs för att samordna arbetet mot välfärdsbrott
	Upptäcka välfärdsbrott	32	Att rutiner saknas eller är bristfälliga inom vissa verksamheter Förebyggande hantering Introduktion till nya medarbetare. Rutiner och checklistor finns inom vissa verksamheter.	 Hög (9)	Omvärldsanalysera, revidera och komplettera befintliga rutiner. Ta fram rutiner vid behov.

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
Orosanmälan till socialtjänsten	Analys av orosanmälningar från förskolan	33	Att inte analys görs av inkomna orosanmälningar Förebyggande hantering Lärande från tidigare analysarbete har gett följande arbetssätt: Förskolan och socialtjänst arbetar gemensamt med materialet Trygg att berätta. Socialtjänsten deltar på barnkonferenser inom förskolan i syfte att tidigt upptäcka barn i risk för utsatthet eller i utsatthet.	Medium (4)	
	Rutin för anmälningsskyldighet används.	34	Orosanmälan görs inte eller drar ut på tiden. Förebyggande hantering Rutin för orosanmälan- hur går tillväga. Ett lokalt stödmaterial är framtaget. Även stadens stödmaterial finns.	Medium (6)	
Planering av arbetskort inom hemtjänsten.	Planeraren upprättar arbetskort i syfte att skapa kontinuitet för den äldre.	35	Att den äldre träffar för många personal som skapar otrygghet. Förebyggande hantering Tillsvidareanställda på heltid istället för timanställda. Bemanningsteam som täcker korttidsfrånvaro.	Medium (6)	
Rekrytering	Annonsering	36	Annons innehåller diskriminerande uttryck Förebyggande hantering Saknas förebyggande rutin i dagsläget. Utbildning genomförs regelbundet för chefer. HR kommer att kontrollera annonser innan publicering.	Hög (9)	HR granskar annonser innan publicering.
	Kompetensbaserade intervjuer	37	Rekrytering sker inte utifrån kompetensbehovet. Förebyggande hantering Utbildning av chefer.	Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
	Kravprofil	38	Kompetensen som eftersöks matchar inte verksamhetens behov Förebyggande hantering Utbildning av chefer.	Medium (4)	
	Urval för intervju	39	Urvalet sker inte objektivt. Förebyggande hantering Utbildning av chefer.	Medium (6)	Personliga brev tas bort ur rekryteringsprocessen.
	Verifiering	40	Risk att kriminella möjliggörare kommer in i verksamheten. Förebyggande hantering Följer stadens rutin för uttag från belastningsregister. Checklista för chefer tas fram.	Hög (8)	Ta fram rutin för verifiering.
Systematiskt informationssäkerhetsarbete	Fastställa krav genom informationsklassning	41	Processen för informationssäkerhet följs inte fullt ut Förebyggande hantering Process med kopplade rutiner. Olika typer av informationsinsatser och utbildning med syfte om att informera verksamheter och vikten av att följa stadens och den lokala processen.	Hög (8)	
	Fastställa lokal anvisning för informationssäkerhet	42	Risk för att innehållet i den lokala tillämpningsanvisningen inte är känd för chefer ute i verksamheten Förebyggande hantering Lokal tillämpningsanvisning. Informations- och utbildningsinsatser.	Medium (4)	
	Informationssäkerhet inom upphandlingsförfarande	43	Risk att informationssäkerhetssamordnare inte får kännedom om planerad upphandling Förebyggande hantering	Medium (4)	

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Direktåtgärder
			Arbetsätt att upphandlare informerar ISAM inför kommande upphandling.		
	Lokal rutin för behörighetshantering	44	Rutinen följs inte Förebyggande hantering Lokala rutinen.	 Hög (9)	
	Rutin för incidenthantering	45	Rutinen följs inte Förebyggande hantering Rutin för incidenthantering. Information och utbildning till chefer och medarbetare.	 Medium (6)	
Vräkningsförebyggande arbete	Det förebyggande arbetet.	46	Vräkning som hade kunnat undvikas verkställs. Förebyggande hantering Förvaltningsövergripande process som tydliggör ansvarsområden. Fokus är sårbara grupper som barnfamiljer och äldre.-	 Medium (6)	

Internkontrollplan

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskenivå	Kontroll
Handläggning och dokumentation.	Myndighetsutövning inom funktionsnedsättning LSS	1	Bristande rättssäkerhet Förebyggande hantering Gruppledare och mentorer finns som stöd. Lokala rutiner som utgår från stadens riktlinjer. Introduktion till nyanställda. Bemanningen har utökats inom myndighetsutövningen.	 Hög (9)	Granskning av akter. Granskning för att kontrollera om rättssäkerheten har ökat.
Inköp	Avtal	2	Risk för välfärdsbrott Förebyggande hantering Rutiner för avtalsförvaltning är framtagna.	 Hög (9)	Kompetenshöjning av chefer och medarbetare har genomförts Chefer och medarbetare har

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskvärde	Kontroll
			Kompetenshöjning för att motverka välfärdsbrottslighet pågår. Riktad resurs för att stödja verksamheter i arbetet för att motverka systemhotande brottslighet.		tagit del av digital utbildning om välfärdsbrott. Frågan ställs till samtliga chefer inom förvaltningen. Resurs är rekryterad. Resurs för att motverka välfärdsbrott har rekryterats enligt tidplan.
Motverka otillåten påverkan	Förebygga otillåten påverkan	3	Risk för bristande kontroll av praktikanter Förebyggande hantering Stadens rutin för rekrytering. Stadens rutin för kontroll i belastningsregistret vid rekrytering inom äldreomsorg och inom barn och unga.	 Hög (9)	Staden rutin för kontroll i belastningsregistret används Stickprovskontroll, 20 procent, att kontroll har genomförts i belastningsregister. Ferieungdomar är inte inkluderade.
Motverka välfärdsbrott	Förebygga välfärdsbrott	4	Rätt kompetens finns inte Förebyggande hantering Digitala utbildningar inom staden. Information ges vid introduktion. Handläggare för ekonomisk bistånd har regelbundna genomgångar för att motverka felaktiga utbetalningar. Tydliga rutiner för ansökan föreningsbidrag och uppföljning av föreningsbidrag.	 Hög (9)	Kontroll av andel medarbetare som har gått utbildning. Be om statistik från staden om andel som genomgått utbildning.
	Hantera välfärdsbrott	5	Medarbetare saknar kompetens för att hantera misstanke om välfärdsbrott/välfärdsbrott Förebyggande hantering Introduktion till nya medarbetare. Rutiner och checklistor finns inom vissa verksamheter.	 Hög (9)	Kontrollera att information om arbetet mot välfärdsbrottslighet finns med i verksamhetsnära checklista introduktion Att informationspunkt finns med på checklista som HR tar fram.
	Upptäcka välfärdsbrott	6	Att rutiner saknas eller är bristfälliga inom vissa verksamheter	 Hög (9)	Inventera och kartlägga vilka rutiner som finns inom respektive verksamhet.

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskvärde	Kontroll
			Förebyggande hantering Introduktion till nya medarbetare. Rutiner och checklistor finns inom vissa verksamheter.		Tvärfunktionella arbetsgruppen inom SÖK tar fram befintliga rutiner för sammanställning. Kontroll att rutiner har reviderats eller har tagits fram Tvärfunktionella gruppen inom SÖK tar fram och presenterar nya rutiner eller reviderade rutiner .
Rekrytering	Annonsering	7	Annons innehåller diskriminerande uttryck Förebyggande hantering Saknas förebyggande rutin i dagsläget. Utbildning genomförs regelbundet för chefer. HR kommer att kontrollera annonser innan publicering.	 Hög (9)	Behörighetskontroll Endast HR har behörighet att publicera annonser. Kontrolleras genom behörighetskontroll i Varbi. Utbildning har genomförts Utbildning i kompetensbaserad rekrytering riktad till chefer har genomförts under året.
	Verifiering	8	Risk att kriminella möjliggörare kommer in i verksamheten. Förebyggande hantering Följer stadens rutin för uttag från belastningsregister. Checklista för chefer tas fram.	 Hög (8)	Kontroll av verifiering Kontroll att verifiering genomförs i rekryteringsprocessen. Görs genom slumpmässig kontroll av anställningsavtal, blankett för verifiering och referenstagning.
Systematiskt informationssäkerhetsarbete	Fastställa krav genom informationsklassning	9	Processen för informationssäkerhet följs inte fullt ut Förebyggande hantering Process med kopplade rutiner. Olika typer av informationsinsatser och utbildning med syfte om att informera verksamheter och vikten av att följa stadens och den lokala processen.	 Hög (8)	Chefer och medarbetare tar del av utbildnings- och informationsinsatser Genom stickprovskontroller.

Process	Delprocess	Nr	Risk	Riskvärde	Kontroll
	Lokal rutin för behörighetshantering	10	Rutinen följs inte Förebyggande hantering Lokala rutinen.	 Hög (9)	Kontroll av behörighetshantering sociala system och e-dok Behörighetsadministratörer gör en stickprovskontroll av behörigheter- att de aktuella och på aktuell enhet. Strateg hämtar in information från behörighetsadministratörer